

ŽELEZARNA JESENICE informator

Jesenice, 15. aprila 1992

Štev. 17/II

Razvoj Energetike in njene tržne možnosti

Predmet poslovanja družbe Energetika je proizvodnja električne in toplotne energije ter tehničnih plinov, priprava hladne vode in storitve redistribucije goriv, elektrike in pitne vode ter vzdrževanja in meritev.

Trg predstavljajo porabniki v Železarni (90%) in zunaj nje (10%).

Prodaja zunaj Železarne je usmerjena v prodajo tehničnih plinov in toplotne energije za ogrevanje mesta. Prednost prodaje na teh dveh področjih izhajajo iz dopolnjevanja potreb železarske proizvodnje in zunanjih porabnikov.

Tako je pri proizvodnji toplotne energije izkoriščenost naprav večja, pri proizvodnji tehničnih plinov pa nastajajo zaradi neenakomerne porabe presežki, ki jih je možno prodati.

Iz omenjenega izhaja tudi poslovna politika družbe, ki poleg vzdrževanja proizvodnje zajema predvsem povečanje deleža prodaje zunaj Železarne in tehnološko prenovo dotrajanih in novim razmeram neprilagojenih naprav.

Na tem temelji tudi program razvoja, osnovan na lokalnih

prednostih proizvodnje in porabe energentov ter postopnem vključevanju v energetske sistem Republike Slovenije.

Možnost povezave proizvodnje električne in toplotne energije daje ugodne ekonomske učinke, če obstajajo primarni porabniki. Taki porabniki na jeseniškem področju so, zato proste zmogljivosti zemeljskega plina in obstoječa infrastruktura omogočajo izkoriščanje teh prednosti.

Lastna proizvodnja električne energije iz vodnih virov in velika poraba tehničnih plinov v jeklarski proizvodnji omogoča racionalno proizvodnjo tehničnih plinov, vendar je za to potrebna fleksibilnejša proizvodnja z večjim deležem uskočinjenih plinov. Povečati je treba tudi trg zunaj meja Slovenije, kar je možno doseči s povezovanjem z drugimi proizvajalci tehničnih plinov.

Posebna pozornost je namenjena tudi možnostim povečevanja izkoriščanja vodne energije.

Razvojni projekti družbe Energetika so:

1. Graditev kogeneracijskega objekta za proizvodnjo elektrike, pare in vroče vode v okviru republiškega programa proizvodnje energije v dislociranih obratih pri porabnikih. Moč objekta bo 25 MW, proizvodnja pa 200 mio kWh na leto.

2. Dokončati gradnjo HE Sava, tako da bo njena moč 2,2 MW,

proizvodnja pa 14 mio kWh na leto.

3. Obnovitev kisikarne Sava in tržna usmeritev v proizvodnjo tehničnih plinov z večjim deležem tekoče faze.

4. V konzorciju z drugimi podjetji razširiti lokalno distribucijsko omrežje zemeljskega plina v gornjesavsko dolino.

5. Obnova hidroelektrarn

6. Razvijanje dopolnilnih dejavnosti s področja specializiranega vzdrževanja in meritev, kar je pomembno predvsem zaradi povečevanja zaposlitvenih možnosti.

Poleg navedenih potekajo tudi manjši projekti, ki bodo zagotovili racionalnejšo porabo energije v Železarni. Mednje spada opremljanje termoelektrikega omrežja z merilniki in prilagoditev računalniških programov za vodenje porabe električne energije.

Program razvoja Energetike ni strogo vezan na spremembo organiziranosti Železarne, vendar ima pomembno vlogo pri pridobivanju sredstev, ki bodo morala dotekati predvsem iz nemetalurških dejavnosti.

Interne informacije Informator
izdaja Železarna Jesenice.

Ureja jih Lili Jana Kos.

Tel. števil. uredništva je 22-71.

Novosti pri upokojevanju

O novostih iz novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju smo se pogovarjali z Ivanko Mauri, strokovno sodelavko za socialno varstvo in zavarovanje.

Pokojninski del

Pri upokojevanju je najbolj pomembna novost to, da je za redno upokožitev poleg zavarovalne dobe pomembna tudi starost oziroma, da morata biti za upokožitev (polnjena oba pogoja. To pomeni, da morajo biti za redno upokožitev moški stari 58 let in imeti 40 let delovne dobe, ženske pa 53 let in 35 let delovne dobe.

Če je delavec oziroma delavka premlad za redno upokožitev (torej nima izpolnjenega pogoja potrebne starosti), ima pa dopolnjeno zahtevano delovno dobo, se mu za vsako naslednje leto do zahtevane starosti k osnovi za pokojnino prišteva po en odstotek.

Letos do konca leta ti pogoji še ne veljajo, ampak začnejo veljati s 1. 1. 1993. Starostna meja za redno upokožitev se bo do 1. januarja 1998 vsako leto povečala za pol leta.

Pri predčasni upokožitvi se je spremenila starostna meja, in sicer se je povečala za tri leta. Ta sprememba se bo uvajala do 1. januarja 1997 postopoma po pol leta na leto. Za predčasno upokožitev bodo morali biti moški stari 58, ženske pa 53 let.

Višja starostna meja se uveljavlja že od 1. 4. letos, zato se do 31. 12. 1992 lahko predčasno upokožijo moški, ki so dopolnili 55 let in pol, in ženske, ki so dopolnile 50 let in pol. Za predčasno upokožitev mora imeti moški 35 let delovne dobe, ženska pa 30 let delovne dobe.

Če gre delavec oziroma delavka predčasno v pokoj,

se pokojnina odmeri glede na dopolnjeno pokojninsko oziroma delovno dobo. Osnova za obračun je enaka kot pri starostni pokojnini, le da se za vsako manjkajoče leto do zahtevane starosti odšteje en odstotek; ko zavarovanec doseže starostno mejo, se mu pokojnina zaradi starosti nič več ne zmanjšuje.

Po novem zakonu je možna tudi delna pokojnina, kadar zavarovanec izpolni pogoje za starostno upokožitev (to je, da je moški star 63, ženska pa 58 let in da imata 20 let delovne dobe). Če se delodajalec s tem strinja, se delavec lahko delno upokoži, kar pomeni, da je polovični delovni čas še zaposlen.

Precej novosti je pri dokupu delovne dobe, kjer je možen dokup let tudi za čas rednega študija na višji in visoki šoli, če je študij uspešno končan, in za čas služenja vojaškega roka. Obstaja tudi možnost dokupa večjega odstotka pokojnine, vendar največ za pet let, in sicer v primerih, ko v podjetju nastanejo ekonomski presežni delavci ali če gre podjetje v stečaj.

Do pet let delovne dobe lahko dokupi tudi tisti, ki je izpolnil pravice oz. pogoje za starostno zavarovanje oz. tisti, ki že uživa pokojnino. To pravico lahko uveljavljajo samo tisti, ki bi na ta način povečali osnovo za svojo pokojnino.

Tudi nov zakon upošteva beneficirano delovno dobo, zato se starostna meja pri upokojevanju znižata za toliko, kot je priznane beneficije. Vendar pa to velja le, ko gre za pridobitev pravice za starostno pokojnino, ne pa tudi za predčasno upokožitev.

Invalidsko zavarovanje

Zakon še vedno opredeljuje tri kategorije invalidnosti, vendar ni več spremenjene delovne zmožnosti. Delavci,

katerim je priznana spremenjena delovna zmožnost, sedaj lahko zahtevajo spremembo statusa v invalida III. kategorije. Če bodo to zahtevo vložili do 30.6. letos, se jim pravice invalida III. kategorije priznavajo od 1.4. letos; če pa bodo zahtevo vložili po 30.6., se mu pravice priznavajo od prvega dne naslednjega meseca.

Za invalide III. kategorije je predviden nov izračun nadomestil ki ga bo opravljala republiška skupnost za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Osnova za izračun je pokojninska osnova, ki se povzbuje z rastjo pokojnin. Nadomestila ti invalidi ne bodo več prejeli pri plači, ampak jih bodo iz Ljubljane nakazovali na hranilne knjižice oziroma na tekoči račun.

Inovacijska dejavnost

je bila v letu 1991 kljub težavam zaradi nagrajevanja avtorjev dokaj uspešna, saj je bilo s 105 izboljšavami prihranjenih 19.812.560 SLT. Izplačila nadomestil avtorjem so zaradi finančnih težav Zvezarne kasnila in so jih prejeli šele februarja letos.

V januarju in februarju letos so inovacijske komisije obravnavale in pozitivno ocenile 25 predlogov tehničnih izboljšav; 8 avtorjev je prejelo prvo posebno nadomestilo, 5 avtorjev drugo, 10 jih je prejelo tretje, eden četrto in eden peto posebno nadomestilo.

Skupni prihranek je bil 7.654.736 SLT. Avtorji iz FIPROM-a so prihranili 5.731.952 SLT, iz ACRONI Metalurgije 1.907.224 SLT, in iz Transporta 15.560 SLT. 48 avtorjev je zato prejelo 723.549 SLT posebnih nadomestil, izplačanih v marcu.

Nekaj avtorjev so nagradili direktorji, ker so s svojimi koristnimi predlogi prispevali k izboljšanju delovanja naprav ter prihranku materiala in rezervnih delov.